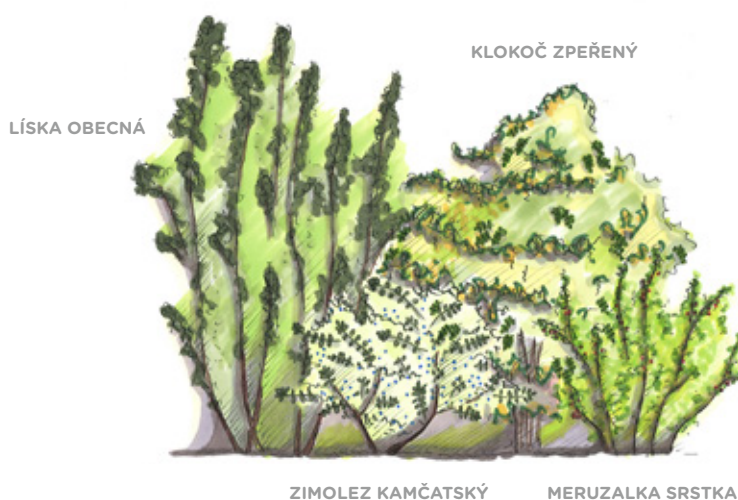

ŽIVÉ PLOTY PRO DĚTSKÁ HŘIŠTĚ

Stinné stanoviště

ŽIVÉ PLOTY PRO DĚTSKÁ HŘIŠTĚ, ŠKOLY A ŠKOLKY

V této brožuře najdete kombinaci rostlin vhodnou pro živé ploty pro dětská hřiště, školy a školky na stinných stanovištích

Na dětských hřištích plní živé ploty různé funkce. Tvoří jasné hranice a poskytují chráněný prostor pro hraní. Slouží jako pohledová clona a ochrana proti hluku, dávají stín a ochlazují okolí. Navíc mohou jedlé plody jednotlivých keřů pobídnout děti k mlsání, tvoření a dalšímu užítkování plodů. Živé ploty lze vysadit v jedné nebo více řadách. Víceřadé výsadby vybízejí děti ke hře, neboť v nich mohou vzniknout skrýše a doupatka, ve kterých mohou děti volně popustit uzdu své fantazii.

Živé ploty vhodné pro děti by měly být nejen nejedovaté, ale také zajímavé pro domácí živočichy, jako jsou ptáci, hmyz a savci. Na dětská hřiště lze bez obav vysadit mnoho domácích keřů.

Nejvhodnější doba pro výsadbu je podzimní období bez mrazů (říjen až listopad). Během období vegetačního klidu mohou rostliny ještě před zimou vytvořit kořenové vlášení a tak si zajistit zásobu živin a vody pro následující jaro. Na podzim vysazené rostliny po výsadbě téměř nevypařují vodu, a proto v následující sezóně na začátku léta netrpí stresem ze sucha tolik jako jarní výsadby.

TIP: V informačním letáku „Gehölze“ (Dřeviny) najdete užitečné tipy pro výsadbu a péči o stromy, keře a liány (jen německy):

www.naturimgarten.at/files/content/files/gehoeelze.pdf

ONLINE NÁSTROJ „NAVIGÁTOR PRO ŽIVÉ PLOTY“

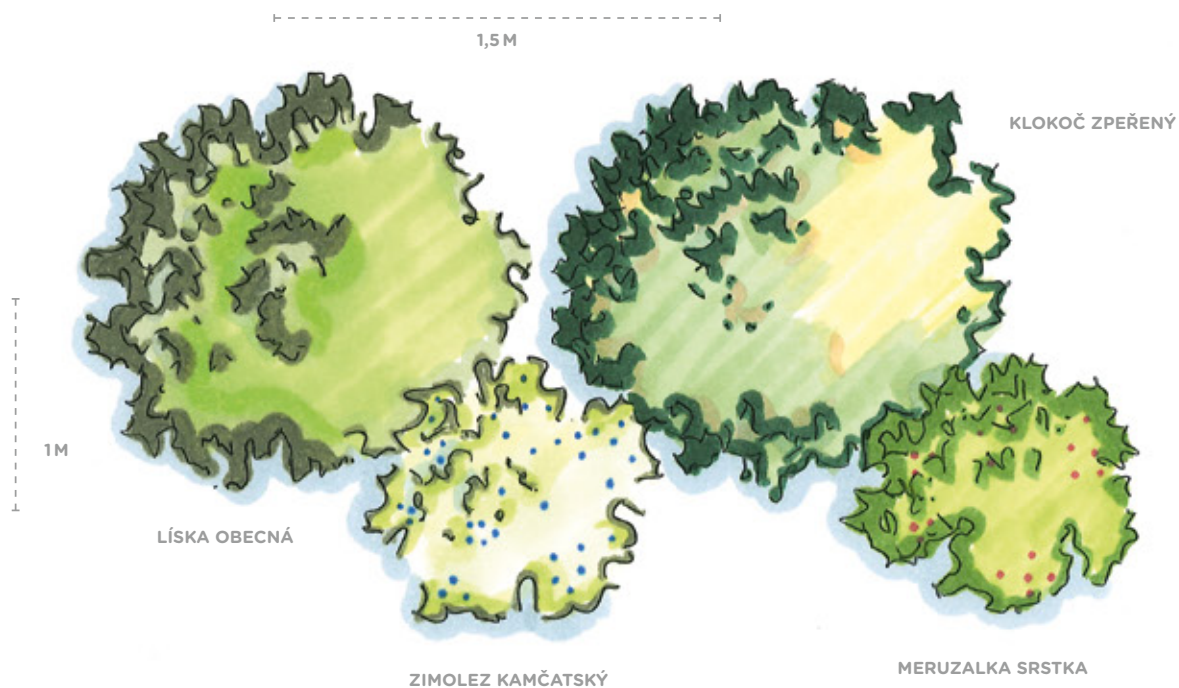
Mnoho dalších informací a podrobností o četných keřích, stejně jako cenné praktické tipy pro výsadbu a péči o živé ploty najdete na stránce: www.keredozivychplotu.cz

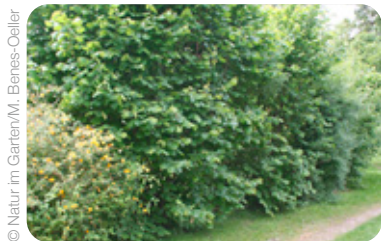
KALENDÁŘ DOBY KVĚTU

BOTANICKÝ NÁZEV	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
líška obecná <i>Corylus avellana</i>			✿	✿								
zimolez kamčatský <i>Lonicera caerulea</i> var. <i>kamtschatica</i>			✿	✿								
klokoč zpeřený <i>Staphylea pinnata</i>					✿							
meruzalka srstka <i>Ribes uva-crispa</i>			✿	✿								

SCHÉMA VÝSADBY - PŮDORYS

POPIS

Gewöhnliche Hasel*Corylus avellana*

Líska obecná potřebuje půdy bohaté na živiny. Roste na stinných i slunných stanovištích. Je považována za zvláště odolnou vůči horku a zastínění a svými kořeny zpevňuje půdu.

Zimolez kamčatský*Lonicera caerulea*
var. kamtschatica

Zimolez kamčatský je vhodné vysadit na polostinné až slunné stanoviště ve vzdálenosti 1 m od sebe. Je velmi nenáročný, ale citlivý na sucho a vápenaté půdy. Vytváří hustý keř a je velmi mrazuvzdorný.

POPIS	
PŮVOD	domácí
FORMA VZRŮSTU (HABITUS)	široce vzpřímená, vícekmenná, deštníkovitě se rozkládající větve
VÝŠKA (M) / ŠÍŘKA (M)	5–7 m/5–7 m
NÁROKY NA PŮDU A STANOVIŠTĚ	nenáročná, suché až vlhké půdy, bohaté na živiny
TOLERANCE VŮČI SOLI	citlivá na sůl
KOŘENY - TVORBA ODNOŽÍ	mělký a daleko sahající kořenový systém s vysokým podílem jemných kořínků
MRAZUVZDORNOST	mrazuvzdorná do -29 °C
ODOLNOST VŮČI KLIMATICKÝM ZMĚNÁM	odolná vůči městským podmínkám, snáší horko, odolná proti větru
KVĚT & BARVA KVĚTŮ	III-IV: ♂ žluté jehnědy, ♀ nenápadné, červené nitkovité blizny
PLODY	lískové oříšky, doba zrání: září-říjen
ŘEZ	zpětný řez po odkvětu
EKOLOGICKÁ HODNOTA	důležitý zdroj pylu pro hmyz brzy na jaře, dřevina pro hnízdění ptáků, živná rostlina pro housenky
DALŠÍ INFORMACE	velmi dobrá schopnost obrázení

POPIS	
PŮVOD	Sibiř, kulturní forma
FORMA VZRŮSTU (HABITUS)	pomalý, vzpřímený vzrůst
VÝŠKA (M)	0,5–1,5 m
ŠÍŘKA (M)	1 m
NÁROKY NA PŮDU A STANOVIŠTĚ	vlhké, kyselé půdy s obsahem humusu; vyhýbá se vápníku
KOŘENY - TVORBA ODNOŽÍ	mělké a silně rozvětvený kořenový systém
MRAZUVZDORNOST	vysoce mrazuvzdorný
ODOLNOST VŮČI KLIMATICKÝM ZMĚNÁM	není odolný vůči městským podmínkám
KVĚT & BARVA KVĚTŮ	žlutobílé květy, III-IV
PLODY	modročerné bobule, kyselá chuť, vysoký obsah vitamínu C, doba zrání: květen – červen
ŘEZ	starší výhony po sklizni odstříhnout těsně u země, aby se zvýšil výnos
EKOLOGICKÁ HODNOTA	atraktivní pro včely, čmeláky a motýly, poskytuje úkryt ptákům
DALŠÍ INFORMACE	odrůdy: 'Morena', 'Maistar', 'Mailon'

© Natur im Garten/M. Benes-Oeller

Klokoč zpeřený

Staphylea pinnata

Klokoč zpeřený snáší slunná až stinná stanoviště. Je to vápnomilná rostlina a potřebuje propustnou, kyprou půdu. Vzdálenost k dalšímu keři by měla být asi 1 až 2 m.

POPIS	
PŮVOD	jihovýchodní Evropa až Malá Asie
FORMA VZRŮSTU (HABITUS)	vzpřímený, volně rozvětvený
VÝŠKA (M)	2–5 m
ŠÍŘKA (M)	1,5–3 m
NÁROKY NA PŮDU A STANOVISHTĚ	propustné, kypré půdy, středně suché a ž čerstvé, vápnomilný
KOŘENY - TVORBA ODNOŽÍ	srdčitý kořenový systém
MRAZUZDORNOST	mrazuvzdorný do -23 °C
ODOLNOST VŮČI KLIMATICKÝM ZMĚNÁM	teplomilný, středně odolný proti větru, odolný vůči klimatickým změnám
KVĚT & BARVA KVĚTŮ	bílo-žluté převislé květní laty, V
ŘEZ	obvykle není řez potřeba
EKOLOGICKÁ HODNOTA	cenný zdroj potravy pro různé druhy hmyzu jako jsou včely, motýli, čmeláci či pestřenky

© Natur im Garten/A. Haiden

Meruzalka srstka

Ribes uva-crispa

Meruzalka srstka (angrešt) je vhodná na slunná až stinná místa a preferuje vlhkou půdu bohatou na živiny.

POPIS	
PŮVOD	domácí (Evropa až po Kavkaz, Řecko a severní Afrika)
FORMA VZRŮSTU (HABITUS)	trnitý keř, pomalu rostoucí
VÝŠKA (M)	1–1,5 m
ŠÍŘKA (M)	1 m
NÁROKY NA PŮDU A STANOVISHTĚ	středně suché půdy, bohaté na živiny
TOLERANCE VŮČI SOLI	citlivá na sůl
MRAZUZDORNOST	vysoce mrazuvzdorná
ODOLNOST VŮČI KLIMATICKÝM ZMĚNÁM	odolná proti větru, odolná vůči klimatickým změnám
KVĚT & BARVA KVĚTŮ	zelenavé květy, IV-V
PLODY	doba zrání: začátek až konec července
ŘEZ	starší výhony na jaře odstranit těsně u země, aby zůstalo 4-5 jednoletých až tříletých výhonů
EKOLOGICKÁ HODNOTA	zdroj potravy pro ptáky a savce, živná rostlina pro housenky
DALŠÍ INFORMACE	vysazením různých odrůd lze zvýšit výnos

JAK SPRÁVNĚ ŘEZAT ŽIVÝ PLOT

Volně rostoucí živé ploty stačí zhruba každých pět let prosvětlit. Při prořezávání se zespodu odstraní starší větve nebo ty, které vyrostly příliš vysoko. Mladší výhony zůstávají zachovány a je jim poskytnuto více prostoru k opětovnému růstu. Díky tomuto typu řezu si dřeviny udržují svou přirozenou formu vzrůstu a svět živočichů neztratí svůj životní prostor. Prosvětlování je nejčastější a především nejšetnější způsob stříhání živého plotu!

Pro ptáky představují živé ploty důležitá stanoviště, protože jim poskytují úkryt, potravu a místa k hnízdění. Zatímco výběr domácích druhů rostlin, které jsou co nejvíce vhodné pro dané stanoviště, má pozitivní vliv na rozmanitost ptactva v zahradě a veřejné zeleni, je důležité i správné načasování řezu, aby byla péče o živý plot k ptákům šetrná. Kvůli ochraně hnízdicího ptactva a jejich mláďat provádějte proto řez v předjaří, mimo období jejich rozmnožování.

Pokud jsou udržovací opatření na jaře a v létě nevyhnutelná, před každým řezem zkontrolujte, zdali se v živém plotu nenachází ptačí hnízda. Místa v jejich okolí se řezat nesmí, neboť jakékoli úmyslné rušení nebo ničení míst k hnízdění je podle dolnora-

kouského zákona o ochraně přírody nezákonné. U nás je tato problematika obecně řešena v Zákonu o ochraně přírody a krajiny, kde se zakazuje úmyslné usmrcování, vyrušování nebo odstraňování hnízd všech druhů ptáků.

Opadané listí může přes zimu zůstat ležet pod keři. Půda je tak chráněna a užitečný hmyz může listí využít k přezimování.

NÁKUP ROSTLIN

Nákup keřů je třeba pečlivě zvážit. Regionální zahradnictví a školky mají dobrý sortiment a zaručují vysokou kvalitu. Vždy se však ptejte, zda se jedná o dřeviny z regionální produkce, protože ty jsou nejlépe přizpůsobeny místnímu klimatu a půdě.

V Rakousku je možné pro nákup živého plotu využít tzv. **Partnerské firmy „Natur im Garten“**, které pracují podle trvale udržitelných kritérií a ekologicky cenné rostliny označují.

SYM: BIO-PROJEKT

Kvůli narůstajícímu suchu na mnoha místech a postupující změně klimatu je mnoho obcí a měst konfrontováno s dopady klimatických změn na správu veřejné zeleně.

DALŠÍ INFORMACE

Více informací najdete na stránkách:

- www.naturimgarten.at/projekt-sym-bio.html
- https://www.at-cz.eu/at/ibox/pa-4-nachhaltige-netzwerke-und-institutionelle-kooperation/atcz234_symbio
- www.prirodnizahrada.eu

Přeshraniční projekt Interreg SYM: BIO (ATCZ234) propojuje a mobilizuje aktéry v České republice, Vídni a Dolním Rakousku a ukazuje velký potenciál veřejné zeleně a přírodě blízkých zahrad v oblasti adaptace na změnu klimatu. V rámci projektu se zkoumají, testují a urychlují strategie pro adaptaci na klimatické změny i metody péče o veřejnou zeleň a zahrady zaměřené na podporu biodiverzity a na adaptaci na suchu.

**Kontakt: Přírodní zahrada z.s., Klášterská 140/II
CZ-377 01 Jindřichův Hradec
info@prirodnizahrada.eu
www.prirodnizahrada.eu**

Impressum: Vlastník média: „Natur im Garten“ GmbH; Text a redakce: Theresa Steiner, Katja Batakovic, Stefan Strobelberger, Stefan Streicher © Překlad: Lada Zabloudivová; Odborná korektura: Dana Křivánková; Redakce českého textu: Martina Petrová; Fotografie: © Natur im Garten/ M. Benes-Oeller, A. Haiden © Grafika: Natur im Garten/S. Streicher. © Layout: socher-mit-e.at; © Listopad 2022

Projekt „ATCZ234 - SYM: BIO“ je spolufinancován Evropskou unií prostřednictvím Evropského fondu pro regionální rozvoj v rámci programu INTERREG V-A Rakousko-Česká republika 2014-2020.

